

**UCHWAŁA NR XLV/271/2014
RADY GMINY WERBKOWICE**

z dnia 29 kwietnia 2014 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Terebiniec

Na podstawie art. 18, ust. 1, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Terebiniec na lata 2014-2021, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Małgorzata Wojturska

Uzasadnienie do Uchwały Nr XLV/271/2014

Rady Gminy Werbkowice

z dnia 29 kwietnia 2014 r.

Opracowanie i uchwalenie planu odnowy miejscowości wynika z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”. Zgodnie z § 10 ust. 2 ww. rozporządzenia do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się wymienione w formularzu tego wniosku załączniki, w tym: - plan odnowy miejscowości, zawierający w szczególności: a) charakterystykę miejscowości, w której będzie realizowana operacja, b) inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości, c) ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja, d) opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji; Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały przez Radę Gminy Werbkowice jest uzasadnione.

Załącznik
do Uchwały Nr XLV/272/2014
Rady Gminy Werbkowice
z dnia 29 kwietnia 2014 r.

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
TEREBINIEC
NA LATA 2014-2021**

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
2. Charakterystyka miejscowości.....	6
2.1. Położenie geograficzne, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności.....	6
2.2. Rys historyczny.....	8
2.2.1. Historia miejscowości Terebiniec.....	8
2.2.2. Terebiniec w archeologii.....	12
2.3. Struktura przestrzenna.....	14
3. Inwentaryzacja zasobów.....	15
3.1. Środowisko przyrodnicze.....	15
3.1.1. Walory krajobrazu.....	15
3.1.2. Walory klimatu.....	15
3.1.3. Walory szaty roślinnej.....	15
3.1.4. Fauna.....	16
3.1.5. Gleby.....	16
3.1.6. Królewski Staw.....	16
3.2. Dziedzictwo kulturowe.....	17
3.3. Obiekty i tereny.....	18
3.4. Infrastruktura społeczna – świetlica.....	20
3.5. Infrastruktura techniczna.....	22
3.5.1. Zaopatrzenie w wodę.....	22
3.5.2. Energia elektryczna.....	23
3.5.3. Ciepłownictwo.....	23
3.5.4. Kanalizacja i gospodarka odpadami.....	23
3.5.6. Komunikacja.....	24
3.5.7. Sieć dróg na terenie Gminy Werbkowice.....	24
3.5.8. Sieć telekomunikacyjna.....	25
3.5.9. Zasoby mieszkaniowe.....	25
3.6. Gospodarka i rolnictwo.....	25
3.6.1. Gospodarka.....	25
3.6.2. Rolnictwo.....	26
3.7. Kapitał ludzki.....	26
3.7.1. Rada Sołecka.....	26
3.7.2. Koło Gospodyń Wiejskich.....	27
4. Opis obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającego nawiązaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.....	27
5. Analiza SWOT – mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń.....	29
5.1. Mocne strony.....	30
5.2. Słabe strony.....	30
5.3. Szanse.....	31
5.4. Zagrożenia.....	31
6. Planowane zadania inwestycyjne.....	32
6.1. Zadanie 1.....	33
6.2. Zadanie 2.....	38
6.3. Zadanie 3.....	38
6.4. Zadanie 4.....	38

6.5. Zadanie 5.....	39
6.6. Zadanie 6.....	39
6.7. Zadanie 7.....	40
6.8. Zadanie 8.....	40
7. Wdrożenie i monitorowanie planu.....	41

1. Wprowadzenie

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich stanowi kluczowe wyzwanie dla Polski w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich. Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”. Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące:

- budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
  - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
  - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
- kształtowania obszaru przestrzeni publicznej,
- budowy, remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych,
- zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne,
- odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci,
- kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej

miejsowości i przygotowywany jest (z udziałem przedstawicieli gminy) z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości. Specyfika planu polega na tym, że jest ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które mają prowadzić do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. Dzięki temu może stanowić doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „mini-miasto”, wysoko zurbanizowana i konkurująca z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś”, nowoczesna, lecz ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy Miejscowości:

- plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe;
- zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwia stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej;
- dokument umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości;
- uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga

porozumienia. Osiągnięte porozumienie, na drodze otwartej dyskusji, pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna;

- tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Plan Odnowy Miejscowości Terebiniec obejmuje swoim zasięgiem obszar tej miejscowości. Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT, czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Plan Odnowy Miejscowości Terebiniec to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2014 – 2021. Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

Projekt wprowadzonych do planu zadań powstał w oparciu o wytyczne środowiska lokalnego i konsultacje społeczne. Podstawą tworzenia Planu Odnowy Miejscowości Terebiniec jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków.

2. Charakterystyka miejscowości

2.1. Położenie geograficzne, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności

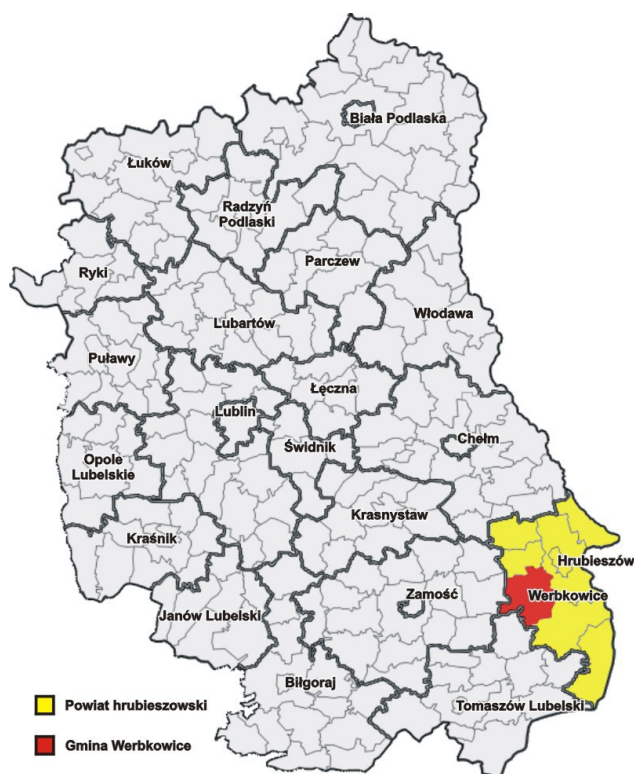
Miejscowość Terebiniec położona jest w południowo-wschodniej części województwa lubelskiego, w powiecie hrubieszowskim, we wschodniej części Gminy Werbkowice, w obrębie Kotliny Hrubieszowskiej. Gmina Werbkowice leży w północno-zachodniej części Kotliny Hrubieszowskiej, która wchodzi w skład Wyżyny Zachodnio-Wołyńskiej oraz w niewielkiej części (część północno-zachodnia)

w obszarze Działów Grabowieckich, wchodzących w skład Wyżyny Lubelskiej. Według regionalizacji fizyczno-geograficznej położona jest w obrębie następujących jednostek:

1. Wyżyna Wołyńsko-Podolska,
2. Wyżyna Zachodnio Wołyńska,
3. Kotlina Hrubieszowska
4. Wyżyna Wschodniomałopolska,
5. Wyżyna Lubelska,
6. Działy Grabowieckie.

Terebiniec położony jest w odległości 12 km od miasta powiatowego Hrubieszowa. Sąsiednie miejscowości to Alojzów, Terebiń, Gozdów, Strzyżowiec, Werbkowice, Łysa Góra.

Rysunek 1: Gmina Werbkowice na tle województwa lubelskiego i powiatu hrubieszowskiego

Mapa Gminy Werbkowice

Rysunek 2: Miejscowość Terebiniec na tle Gminy Werbkowice

2.2. Rys historyczny

2.2.1. Historia miejscowości Terebiniec

W dotychczasowej literaturze przeważnie przyjmowano 1400 rok, jako datę pierwszej wzmianki o miejscowości. Jednak dokument erygujący kościół i parafię w Hrubieszowie z 1400 roku, który wymieniał Wolę Terebińską, okazał się być falsyfikatem. Nie wyklucza to faktu, że miejscowość w tym czasie najpewniej istniała, co wynika z analizy późniejszych źródeł. W dokumencie z 1400 roku erygującym parafię w Hrubieszowie (uznanym za falsyfikat) wymieniono Wolę Terebińską jako wieś szlachecką i z niej miały iść z każdego łanu pola po korcu żyta i po dwa korce owsa na potrzeby parafii hrubieszowskiej. Wola Terebińska należała do ziemi chełmskiej i starostwa hrubieszowskiego. Jednak niedługo potem wieś musiała połączyć się z Terebinem, gdyż nie wymieniają jej późniejsze dokumenty. Być może była nią część Terebinia Małego jaką otrzymał książę bełski Ziemowit V w 1431 roku

od króla Władysława Jagiełły. Wkrótce książę bełski Kazimierz II nadał otrzymane dobra Janowi Tęczyńskiemu. Do niego należał Terebiń, który w 1473 roku wraz z Prehoryłem i całym kluczem szychowicko-terebińskim (a więc zapewne także Terebiń Mały) przeszedł na Andrzeja Tęczyńskiego. W 1475 roku dobra te jednak podczas ponownego podziału majątku trafiły w ręce Stanisława Tęczyńskiego. W 1480 roku wymienił on połowę Terebinia na Tworyczów. W 1492 roku Małgorzata Uhrynowska sprzedała prawdopodobnie cały Terebiń Mikołajowi Tęczyńskiemu, miecznikowi krakowskiemu za sumę 300 grzywien. Następnie oba Terebiny (Mały i Duży) odziedziczył syn Mikołaja - Jan Tęczyński, ożeniony z Katarzyną Łaską. Z jego inicjatywy zbudowano drewniany zamek w Terebiniu. Drewno na umocnienia pochodziło z lasów stężarzyckich należących do starostwa hrubieszowskiego. O zamku jednak brak jest konkretnych informacji.

Jan Tęczyński zmarł w 1541 roku, a spadek po nim otrzymały w 1552 roku dwie córki: Zofia i Katarzyna. W 1552 roku dokonały one podziału majątku, według którego Terebiń wraz z 6 wsiami przypadł Katarzynie, która w 1549 roku poślubiła Jana Bonera (zm. w 1562 roku), a następnie w 1565 roku Stanisława Barzi herbu Korczak. Pod koniec XVI wieku w wyniku spadku Terebiń (i prawdopodobnie Terebiniec) dostał się w ręce Mikołaja Firleja z Dąbrownicy. Wówczas wieś należała do powiatu hrubieszowskiego ziemi chełmskiej. Mikołaj Firlej swój majątek zapisał żonie Annie, która powtórnie wyszła za mąż za Noskowskiego. Po niej majątek odziedziczył jej syn Jan Noskowski, a następnie córka Joanna Brodecka. Jednakże po jej bezdziejnej śmierci dobra powróciły do Firlejów. W 1674 roku majątkiem administrował Grzegorz Olszewski.

W 2 poł. XVII wieku właścicielami dóbr terebińskich, w tym Terebińca, byli Marianna Firlej i Karol Sapieha. Część majątku po Firlejach (klucz werbkowicki i terebiński) w 1754 roku trafiła w ręce dzieci Antoniego Gołuchowskiego i Anny Noskowskiej, z których Józef sprzedał swoją część bratu Konstantemu w 1763 roku, Marianna sprzedała swemu mężowi Franciszkowi Kempistemu herbu Niesioba w 1764 roku i Hryniewickiemu w 1780 roku, a Konstanty sprzedał Małachowskiemu. W 1776 roku nastąpił podział majątku, w którego wyniku Terebiń, Terebiniec i Strzyżowiec podzielono na dwie części: Abrahama Gołuchowskiego, żonatego z Katarzyną Kopeć oraz Ignacego i Andrzeja Sierakowskich. Przy okazji podziału sporządzono inwentarz zabudowań dworskich. Dwór był drewniany, z gankiem, sienią, z szeregiem izb, gabinetem i alkierzem, oknami w ołów oprawianymi oraz

z piecem i kominkiem. W folwarku znajdowała się stajnia, karmnik, bednarnia, spichlerz, szopa, chlew, gumno, dwie piwnice, piekarnia i kuchnia. Na jego terenie znajdował się także sad, dwie sadzawki oraz ogrody warzywne. Po Abrahamie Gołuchowskim dziedziczył najpierw syn Antoni, a później wnuki: Konstanty i Marianna Świeżawska. W 1816 roku jako właścicielka wsi figurowała Felicjana Gołuchowska. Dzierżawcą dóbr Terebińca z przyległościami w 1822 roku był Piotr Wyszpolski.

Część dóbr Terebiniec od początku XIX wieku była w posiadaniu Anny z Falkowskich i Jana Karola Bormanów, po których w 1817 roku dziedziczyli dzieci: Librat, Edward i Jan. W 1832 roku majątek Bormanów kupił Karol Milowicz, ale zapewne miał problemy z płatnością, ponieważ w roku następnym zrezygnował z tego przedsięwzięcia. W 1839 roku majątek Bormanów obejmujący 1/6 dóbr Terebinia, Terebińca i Strzyżowca przejął Edward Borman.

W 1 poł. XIX wieku znaczna część dóbr Terebiniec była własnością Józefa Leszczyc Mirosławskiego żonatego z Teklą z Kempistych. Następnie przeszła w ręce Romana Czaplic-Pohoreckiego herbu Sas (1797-1879) ożenionego z Heleną ze Smolikowskich, a od 1859 roku należała do Adama Andrzeja Pohoreckiego (1828-1898 r.) żonatego z Marią Alojzą Romiszewską. Około 1893 roku po ojcu majątek objął jego najmłodszy syn Jan Wincenty Pohorecki, żonaty z Marią z Przybysławskich. Dokonał on szeregu sprzedaży swych posiadłości w celu kupna dóbr Werbkowice. Został jednak ubiegnięty przy kupnie i osiadł w Terebińcu, gdzie zamieszkał w skromnym dworze z ok. poł. XIX wieku. Był to długi parterowy budynek, murowany z cegły, otynkowany, z gankiem od strony zajazdu, kryty czterospadowym dachem gontowym. Wewnątrz dwór był dwutraktowy, ogrzewany piecami kamiłowymi bielonymi lub kaflowymi. Kilka pokoi miało sufity belkowane, większość jednak tynkowane na gładko. Przy dworze znajdował się park krajobrazowy o powierzchni ok. 3 ha. W roku 1908 dwór spłonął w czasie pożaru. Wówczas Maria Pohorecka przebudowała na siedzibę dawny browar, który składał się z czterech, zbudowanych w kwadrat skrzydeł. Do głównego skrzydła dobudowano ganek o dwóch czworograniastych słupach i trójkątnym szczycie, a po prawej stronie krytą werandę. Budowlę przykrywał gontowy dach czterospadowy. Przed I wojną światową właścicielką części Terebińca była Anna Milowicz, córka Kazimiery i Karola Milowiczów. W 1919 roku część dóbr nabył Wacław Andrzejczak, po którym dziedziczyła żona Helena. W 1920 roku przeprowadzono częściową parcelację

majątku. Tutejszy folwark kupił wówczas Kazimierz Dobiecki, ale w 1946 roku przejęto go na Skarb Państwa.

Rysunek 3: Dwór murowany w Terebińcu, fot. z archiwum WUOZ w Lublinie, Delegatura w Zamościu

Rysunek 4: Jeden z budynków dworskich tzw. „belweder” w Terebińcu, fot. z archiwum WUOZ w Lublinie, Delegatura w Zamościu

Rysunek 5: Ruiny spalonego dworu w Terebińcu, fot. z archiwum WUOZ w Lublinie, Delegatura w Zamościu

Spis z 1827 roku notował wieś w powiecie hrubieszowskim i parafii Hrubieszów. Liczyła wówczas 24 domy i 205 mieszkańców. W 1845 roku istniała

tu karczma, w części Podhoreckiego, która uzyskała patent na dalsze prowadzenie wyszynku alkoholu. Dobra Terebińca składały się w 1866 roku z folwarku Terebiniec i Strzyżowiec o powierzchni 3368 mórg. Wieś Terebiniec liczyła 100 domów i 987 mórg ziemi włościańskiej. Do folwarku należała także cegielnia.

Rysunek 6: Cegielnia dworska w Terebińcu, fot. z archiwum WUOZ w Lublinie, Delegatura w Zamościu

Tragiczny dla mieszkańców wsi był okres II wojny światowej. 31 grudnia 1943 roku Ukraińcy zamordowali tutaj 6 osób, a w początkach 1944 roku dalszych 16 osób. W marcu tegoż roku toczyły się w miejscowości zacięte walki oddziału AK „Wiktora” i BCh „Rysia” z Ukraińcami. W ich wyniku niemal cała wieś, w tym dwór, została spalona.

W okresie powojennym mieszkańcy wsi dokonali kilku ważnych inwestycji: w 1966 roku Terebiniec zelektryfikowano, w latach 1972-1975 w czynie społecznym utwardzono drogę na trasie Terebiniec-Strzyżowiec, a pod koniec lat 70 zmeliorowano łąki na terenie Terebińca.

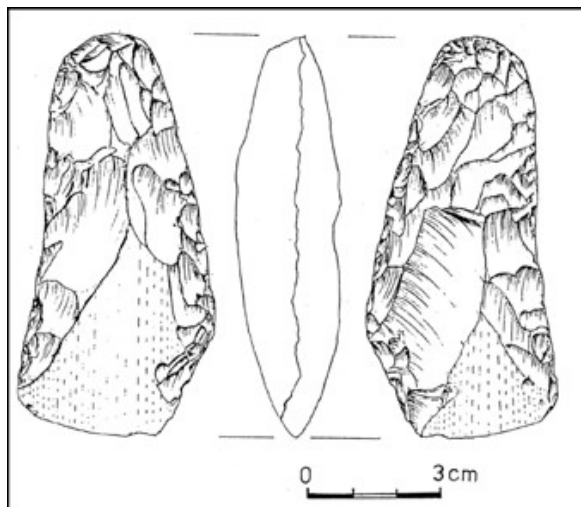
W latach 1955-1960 istniała Gromada Terebiniec, a w jej skład wchodziły: Terebiń i Terebiniec. Obecnie jest to średniej wielkości wieś. Na koniec 2013 roku liczyła 326 osoby.

2.2.2. Terebiniec w archeologii

Terebiniec to wieś położona we wschodniej części gminy Werbkowice, nad bezimiennym dopływem Huczwy, w obrębie Kotliny Hrubieszowskiej. W XV-XVI wieku występowała prawdopodobnie jako Wola Terebińska.

W wyniku archeologicznych badań powierzchniowych prowadzonych

w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP) na terenie miejscowości odkryto 34 stanowiska (punkty osadnicze). Najstarsze ślady osadnictwa sięgają środkowej epoki kamienia - mezolitu (ok. 8300-5500 rok p.Chr.). Z tego okresu pochodzi rdzeń krzemienny, służący do wyrobu wiórów krzemiennych. Dość liczny materiał ceramiczny i krzemienny pochodzi ze środkowego neolitu i związany jest z kulturą pucharów lejkowatych (4200-2900 rok p.Chr.). Na kilku innych stanowiskach odkryto materiały z wczesnej epoki brązu (2200-1600 rok p.Chr.). Wśród zabytków z tego okresu obok fragmenów ceramiki zarejestrowano także przekłuwacz i rdzeń krzemienny.

Rysunek 7: Siewierka krzemienna z wczesnej epoki brązu z Terebińca, ze zbiorów Muzeum im. St. Staszica w Hrubieszowie, rys. B. Bartecki

Na terenie Terebińca odkryto stosunkowo liczne fragmenty naczyń związane z kulturą trzciniecką (1600-1200 rok p.Chr.) oraz łużycką (1200-400 rok p.Chr.). Natomiast zaledwie kilka fragmentów naczyń glinianych reprezentuje grupę czerniczyńską (200 rok p.Chr. – pocz. ery) z młodszego okresu przedrzymskiego. Sporo natomiast zabytków datowano na okres rzymski (I-V wiek). Wśród zabytków z tego okresu na uwagę zasługuje srebrny denar rzymski cesarza Hadriana datowany na lata 117- 138 oraz gliniany przęślik. Licznie występują materiały z wczesnego średniowiecza, począwszy od VIII-X wieku, które zapewne miały związek z pobliskim ośrodkiem grodowym w Czerwieniu. Chatę naziemną o wymiarach 2,8 x 3,2m z piecem glinianym w jednym z narożników, datowaną na X wiek, odkryto podczas badań wykopaliskowych.

2.3. Struktura przestrzenna

Tereny wsi Terebiniec przynależą, tak jak cała gmina, do makroregionu pod nazwą Zamojszczyzna i to z jej, burzliwą historią jest związany układ przestrzenny miejscowości. Zniszczenia wojenne, przesiedlenia, eksterminacja ludności polskiej ze strony okupanta niemieckiego, a także nieustające walki ludności polskiej z ukraińską, nacjonalizacja w okresie powojennym sprawiły, że wieś straciła swój „kresowy” charakter. Wiele charakterystycznych zabudowań uległo nieodwracalnym zniszczeniom, a na ich miejsce powstał nieład urbanistyczny. Występuje typ siedlisk z zabudową wolnostojącą wokół podwórza zakreślonego zazwyczaj w prostokąt, zwrócony szczytem do drogi przez wieś, niezależnie czy ustawienie domu mieszkalnego jest szczytowe, czy kalenicowe. Oba rozwiązania występują w Terebińcu z przewagą ustawienia kalenicowego i z przysunięciem domu mieszkalnego do drogi. Większość budynków powstałych w 2 połowie XX wieku. charakteryzuje się budową jednokondygnacyjną wykonaną przeważnie z popularnego pustaka, z elewacją tynkową o dwuspadowych dachach o niskim kącie nachylenia krytych przeważnie eternitem, blachą. Budynki gospodarcze wolnostojące, ustawione kalenicowo, wokół prostokątnego podwórza. Domy mieszkalne mają różne gabaryty. W nielicznych przypadkach łączone są z zabudową inwentarską, na którą składa się kilka oddzielnych budynków gospodarskich ustawionych w czworobok wokół podwórza, najczęściej ze stodołą na tylnym, krótszym boku działki. Brak jest już pełnych zagród z zabytkową zabudową drewnianą pod strzechą. Bardzo charakterystyczne jest także wznoszenie przy skromnych drewnianych domach okazałych, nowszych, murowanych stodół, usytuowanych na tyłach siedlisk. Podwórka otaczane dotychczas płotami sztachetowymi, coraz częściej wypierane są przez metalowe.

Na obszarze gminy brak jest charakterystycznego budownictwa wiejskiego, które jeszcze do niedawna dominowało na omawianym terenie. Ostatnie kilkanaście lat przyniosło wyparcie drewnianej architektury ludowej, na rzecz murowanych, bezstylowych domów.

Pomimo występującej dysharmonii budowlanej związanej, czy to z zawirowaniami historycznymi, czy też z panującym nieskalanym stylem budownictwa nowożytnego, wieś zachowała swój układ przestrzenny oparty

na planie ulicówki, pomimo ubytków w zabudowie i wprowadzenia współczesnych, dysharmonizujących budynków.

3. Inwentaryzacja zasobów

3.1. Środowisko przyrodnicze

3.1.1 Walory krajobrazu

Wieś Terebiniec położona jest we wschodniej części Gminy Werbkowice. W południowowschodniej części znajdują się kompleksy leśne, pozostałe tereny pokrywają pola uprawne i łąki poprzecinane siecią rowów, urozmaicone roślinnością drzewiastą, bogatą gamą gatunków traw i ziół. Występowanie tak wielu elementów przyrodniczych sprawia, że krajobraz jest urozmaicony z zachowaną równowagą tych elementów i dobrze wkomponowanymi obiektami w przyrodę.

Zabudowa jest rozproszona wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Oddalona od zgiełku i hałasu miasta. Krajobraz jest rolniczy bez cech uprzemysłowienia, o niedużym stopniu przekształcenia.

3.1.2. Walory klimatu

Na omawianym terenie panuje klimat kontynentalny. Lata są suche i gorące, zimy mroźne, a przedzimia i przedwiośnia krótkie. Przeważają deszcze letnie mające charakter krótkotrwały, ulewny. Przeciętne roczne sumy opadów wynoszą ok. 600 mm. Charakterystyczną cechą klimatu jest występowanie dużej liczby dni słonecznych dochodzących do 38%. Dni mroźnych rocznie jest do 60, a z przymrozkami do 130. Czas zalegania pokrywy śnieżnej waha się od 60 do 80 dni.

3.1.3. Walory szaty roślinnej

Jest to obszar o znikomym uprzemysłowieniu, dlatego też stanowi enklawę roślinności zbliżonej do stanu naturalnego. Priorytetowe znaczenie ma wyjątkowe bogactwo florystyczne i zróżnicowanie zbiorowisk roślinnych oraz duży stopień naturalności siedlisk. Na zmienny krajobraz wpływają pola uprawne i użytki zielone poprzecinane rowami melioracyjnymi, występowanie małych skupisk drzewnych

i zakrzaczeń. Roślinność jest zdrowa, bujna, nieskażona cywilizacją, niezniszczona kwaśnymi deszczami. Bogata roślinność trawiasta i zakrzewienie chroni glebę przed erozją i wymywaniem.

3.1.4. Fauna

Okoliczne łąki i pobliska rzeka stanowią ostoję ptaków wodnych takich jak: czaple, perkozy, dzikie kaczki, rybitwy oraz czajki, kilka rodzin bociana białego, bażanty, kuropatwy oraz inne gatunki.

3.1.5. Gleby

Teren Gminy Werbkowice należy do obszarów o najlepszych warunkach glebowych w Województwie Lubelskim i jednego z najlepszych na terenie Polski. Jest to efektem występowania tu czarnoziemów, ale także innych doskonałych pod względem rolniczym gleb takich jak rędziny, gleby brunatne utworzone na lessach i inne.

Gleby tu występujące posiadają doskonałe warunki fizykochemiczne, tj. niewielki udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych w ogólnym obszarze użytków rolnych poniżej 40%. Gleby kwaśne należy poddać procesowi wapniowania, w celu poprawy właściwości fizykochemicznych, wzrostu plonów roślin uprawnych i poprawy ich jakości.

Gleby gminy cechują się niewielkim udziałem użytków rolnych o bardzo niskiej i niskiej zasobności w przyswajalny fosfor (poniżej 40%), potas (poniżej 40%) i magnez, (poniżej 20%). Prowadzone wzdłuż trasy drogi krajowej 74: Kielce – Zamość – Hrubieszów – Zosin badania gleb wykazują, że udział elementów z grupy tzw. metali ciężkich wykazuje zerowy stopień zanieczyszczenia, rozumiany jako zawartość naturalna.

3.1.6. Królewski Staw

Duży zbiornik wodny jest jednym z cenniejszych, pod względem przyrodniczym, obiektów na terenie wsi Terebiniec. Przylega do drogi powiatowej nr 3416L - głównej drogi biegnącej przez wieś, co sprawia, że możliwość podziwiania

uroków stawu jest niczym nieograniczona. Posiada niezróżnicowaną linię brzegową, która łagodnie przechodzi w łąkę. Staw i jego okolica należą do terenów o dużych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Linię brzegową porasta roślinność wynurzona, tworząc miejscami dość szerokie pasma szuwarów, w których dominuje głównie pałka. Występuje roślinność wodna i bagienna tj.: trzcina pospolita, pałka szerokolistna, pałka wąskolistna, tatarak zwyczajny, rzęsa drobna, rogatek sztywny, rogatek krótkoszyjkowy, kosaciec żółty. Linia brzegowa porośnięta jest również różnej wielkości krzewami. Wzdłuż brzegu akwenu i w szuwarach występują żaby z grupy zielonych. W samym zbiorniku, żyje kilka gatunków ryb i akwen ten jest wykorzystywany przez wędkarzy. Spotykamy tu ryby tj.: okoń, szczupak pospolity, płoć, leszcz, ukleja. W wodzie rozwijają się również bezkręgowce stanowiące ważne ogniwo w sieci pokarmowej. Z owadów spotykamy tu larwy ochotek i innych muchówek jak również larwy ważek oraz chrząszczy wodnych. Na tafli wody możemy również obserwować nartniki reprezentujące rząd pluskwiaków różnoskrzydłych.

Rysunek 8: Królewski Staw

3.2. Dziedzictwo kulturowe

Obiekty religijne

Są to obiekty na terenie Terebińca będące szczególnym miejscem kultu wiary chrześcijańskiej. Przy tych obiektach religijnych w maju odbywają się spotkania modlitewne zwane "majówkami" oraz poświęcenie pól.

Na terenie miejscowości znajdują się 2 przydrożne krzyże – jeden konstrukcji metalowej na podstawie cementowej, drugi drewniany oraz figura św. Jana Nepomucena. Nie jest znana data powstania tych obiektów.

Rysunek 9: Przydrożny krzyż

Rysunek 10: Przydrożny krzyż

Rysunek 11: Figura przedstawiająca św. Jana Nepomucena

3.3. Obiekty i tereny

Królewski Staw

Opis w Inwentaryzacji zasobów – Środowisko przyrodnicze – s. 16-17.

Młyn

Młyn znajduje się przy wjeździe do Terebińca od skrzyżowania dróg do Zamościa, Hrubieszowa i Alojzowa (skrzyżowanie drogi krajowej nr 74 z drogą powiatową nr 3416L Podhorce-Terebiniec). Jego powstanie datowane jest na XX wiek. Jest to własność prywatna. To obiekt zniszczony i obecnie

nieużytkowany.

Rysunek 12: Młyn w Terebińcu

Park dworski

Park krajobrazowy powstał w połowie XIX wieku przy dworze należącym wówczas do Jana Wincentego Pohoreckiego. Park okalał dawny dwór. Miał powierzchnię 3 ha. Obecnie możemy zobaczyć jedynie pozostałości po nim, znajdujące się przy obecnej świetlicy.

Rysunek 13: Pozostałości po dawnym parku dworskim

Grodzisko na Cyplu "Góra Rybki"

Jest to wyraźnie wzniesienie wśród pól między Terebińcem a Werbkowicami. To miejsce na którym w dawnych czasach stał zamek. Datowane jest na XII/XIII wiek.

Rysunek 14: "Góra Rybki"

Rysunek 15: Góra Rybki

Wytwórnia wód

Na terenie miejscowości Terebiniec od 2004 roku działa Przesiębiorstwo produkcyjno-handlowe "INTER DRINK" zajmujące się produkcją napojów bezalkoholowych (m.in. oranżady, wód mineralnych).

3.4. Infrastruktura społeczna – świetlica

Świetlica usytuowana w centrum wsi, jest jednym z najważniejszych obiektów pełniących inne funkcje niż wyznaniowe i stricte edukacyjne. Jako świetlica wiejska pełniąca funkcje społeczno-kulturalne jest miejscem spotkań i zabaw mieszkańców miejscowości.

Budynek pochodzi z ok. XIX wieku, kiedy to stanowił część założenia dworsko-parkowego. W późniejszym czasie wiele razy był modernizowany i przebudowywany, co mocno zniszczyło jego zabytkowy charakter. Budynek został założony na planie prostokąta o wym. 24,94 x 9,31 m. Powierzchnia zabudowy wynosi 258 m². W późniejszym czasie wykonano od strony północnej i południowej dobudówki. Dach został przebudowany w latach 60/70 dwudziestego wieku, łącznie z wymianą konstrukcji więźby dachowej na konstrukcję z wiązarów dachowych z desek, przez co budynek całkowicie zatracił znamiona budynku dworskiego. Obecnie budynek został dostosowany do pełnienia funkcji świetlicy wiejskiej.

Budynek świetlicy położony jest na dz. ewid. nr 102/1 i 102/2 w miejscowości Terebiniec, Gminie Werbkowice. Znajduje się przy drodze nieutwardzonej wewnętrznej, około 100 m od drogi powiatowej nr 3416 L.

Działka 102/1 jest zagospodarowana i znajduje się na niej:

- budynek świetlicy: budynek wolno stojący, parterowy, niepodpiwniczony, wykonany w technologii tradycyjnej, murowanej, oparty na planie na rzucie prostokąta, przekryty dachem dwuspadowym z płyt falistych

azbestocementowych, bez poddasza użytkowego. Konstrukcja dachu z drewnianych wiązarów dachowych.

Dodatkowo na działce znajduje się:

- sieć energetyczna i przyłącze energetyczne napowietrzne do budynku;
- zjazd publiczny z drogi publicznej;
- przyłącze wodociągowe z sieci;
- studnia;
- przyłącze wodociągowe ze studni.

Obiekt posiada 9 pomieszczeń wyodrębnionych z niezależnych części składowych – sala główna, zaplecze kuchenne, kuchnia, 4 pomieszczenia gospodarcze, sala spotkań i wiatrołap. Pomieszczenia wykorzystywane są przede wszystkim przez nieformalne grupy młodzieżowe, lokalną ludność, Radę Sołecką, KGW. Cały obiekt nie jest ogrodzony, teren jest niezagospodarowany (m. in. brak utwardzonego placu dojazdowego, obiektów małej infrastruktury typu: boisko sportowo-rekreacyjne). Brak infrastruktury kanalizacyjnej, sanitariatów. Budynek wyposażony jest w instalację elektryczno-oświetleniową i gniazd wtykowych, jednak instalacja elektryczna jest w złym stanie i należy ją wymienić.

"Obiekt świetlicowy" skupiający tak ważne i potrzebne instytucje życia społecznego miejscowości, niestety z roku na rok staje się coraz mniej przystosowany do sprawnego funkcjonowania ze względu na stan techniczny, niepozwalający na jego należyte zgodne z przeznaczeniem funkcjonalne użytkowanie. Brak nowoczesnego wyposażenia technicznego i jego niedobory, zły stan zewnętrzny i zabezpieczający obiektu, brak zagospodarowania terenu wokół świetlicowego niepozwalają na spełnianie misji takiego typu obiektu. Remont, budowa infrastruktury sanitarnej, wypoczynkowo-rekreacyjnej stworzy podwaliny pod centrum społeczno-kulturalne oraz turystyczne wsi.

Pomimo powyższych braków dużym nakładem społecznym organizowane są w świetlicy, imprezy dla mieszkańców np. Choinka, Dzień Dziecka, Dzień Kobiet, ogniska dla dzieci o młodzieży m.in. na zakończenie wakacji, impreza integracyjna z kiszeniem kapusty. W programie zawsze są konkursy i zabawy dla dzieci. W trakcie imprezy uczestnicy delektują się ciastem upieczonym przez panie z KGW. Wszystko

odbywa się przy muzyce prezentowanej dla każdego pokolenia w formie festynu rodzinnego.

Rysunek 16: Świetlica w Terebińcu

Rysunek 17: Świetlica w Terebińcu

Rysunek 18: Sala spotkań

Rysunek 19: Sala widowiskowa

3.5. Infrastruktura techniczna

3.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie miejscowości istnieje sieć wodociągowa. Zadanie "Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowościach: Wilków, Łysa Góra, Strzyżowiec, Terebiniec, Peresołowice, Dobromierzyce, Werbkowice" zrealizowane zostało

w 2013 roku w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” z PROW w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

3.5.2. Energia elektryczna

Wieś wyposażona jest w energię elektryczną od 1960 roku. Cały teren Gminy objęty jest siecią energetyczną średniego napięcia, zrealizowaną jako linia napowietrzna na słupach żelbetowych. Odbiorcy zasilani są energią elektryczną niskiego napięcia ze stacji transformatorowych.

Ogólny stan linii jest średni, jednak w części Gminy wymagają one nakładów inwestycyjnych. Przez teren Gminy przebiegają także linie energetyczne wysokiego napięcia WN – 110 kV.

Zamojska Korporacja Energetyczna w Zamościu, Rejonowy Zakład Energetyczny ma opracowany rozwój sieci energetycznej dotyczącej Gminy Werbkowice do roku 2011, dalej plany na dzień dzisiejszy nie sięgają.

3.5.3. Ciepłownictwo

Zaopatrywanie mieszkańców w ciepło opiera się na indywidualnych źródłach ciepła (ogrzewanie mieszkań oraz budynków gospodarczych).

3.5.4. Kanalizacja i gospodarka odpadami

Miejscowość Terebiniec jest miejscowością nieskanalizowaną. W miejscowości funkcjonują zbiorniki bezodpływowe (szamba). Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podskórnych jest spowodowane nieszczelnością zbiorników bezodpływowych oraz odprowadzaniem przez mieszkańców zanieczyszczeń do rowów melioracyjnych. Istnieje wyraźna potrzeba budowy komunalnej sieci kanalizacyjnej i wyposażenia indywidualnych posesji w hydroponiczne przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Wieś zaopatrzona jest przez UG Werbkowice w pojemniki na odpady o kubaturze 120 l. Deponowanie odpadów odbywa się poza granicami Gminy na wysypisku w Mirczu. W związku z przynależnością Gminy Werbkowice do Regionu Południowego wyznaczonego w Wojewódzkim Planie Gospodarki

Odpadami Województwa Lubelskiego odpady komunalne, mieszane oraz pozostałości z sortowania mogą być deponowane tylko w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów w Mirczu. Odpady segregowane i odprowadzane są na sortowni odpadów w Łaskowie. Z roku na rok następuje poprawa sytuacji odpadów i zwiększa się świadomość mieszkańców na ten temat.

3.5.6. Komunikacja

Przez Terebiniec przebiegają następujące drogi:

- droga powiatowa nr 3424L Werbkowice – Bormańce, z nawierzchnią utwardzoną o długości 4,1 km;
- droga powiatowa nr 3416L Podhorce-Terebiń, z nawierzchnią utwardzoną, o długości 8,5 km;
- droga gminna nr 111256 Terebiniec-Strzyżowiec, z nawierzchnią utwardzoną, o długości 1,2 km;
- wstępują także drogi dojazdowe do pól o nawierzchni nieutwardzonej.

3.5.7. Sieć dróg na terenie Gminy Werbkowice

Sieć drogową łączącą poszczególne miejscowości jest dobrze rozwinięta. Na terenie Gminy znajduje się obecnie 13,7 km dróg krajowych oraz 12 km dróg wojewódzkich i 76,8 km dróg powiatowych. Pozostałą część stanowią drogi gminne. Ich łączna długość wynosi 134,4 km (w tym na terenie Sołectwa 8,3 km), z czego 1,2 km dróg posiada nawierzchnię twardą asfaltową, 2,6 km to drogi o nawierzchni twardej ulepszonej, natomiast 4,5 km to drogi o nawierzchni gruntowej. Większość dróg na terenie Gminy z naciskiem na drogi powiatowe i gminne wymaga zintensyfikowanych nakładów inwestycyjnych w celu poprawy ich stanu nawierzchni oraz dostosowania ich do obecnych obciążeń komunikacyjnych. W szczególności należy przebudować nawierzchnię dróg gminnych z nawierzchni gruntowej na nawierzchnię twardą lub twardą ulepszoną.

3.5.8. Sieć telekomunikacyjna

Obejmuje cały obszar Terebińca, jak i cały obszar Gminy. Sieć wyposażona jest przeważnie w nowoczesne automatyczne centrale cyfrowe, często połączone ze sobą przewodami światłowodowymi. Taki poziom telefonizacji zaspokaja w większości potrzeby mieszkańców.

3.5.9. Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe miejscowości Terebiniec (stan na koniec 2013 r.).

Lp	Nazwa miejscowości	Budynki wielorodzinne/ ilość lokali	Liczba osób	Budynki jednorodzinne	Liczba osób	Razem liczba osób
1.	Terebiniec	0	0	74	326	326

3.6. Gospodarka i rolnictwo

3.6.1. Gospodarka

Na terenie miejscowości Terebiniec działają następujące podmioty gospodarcze prowadzące działalność handlową i usługową:

- Damian Fedoniuk BLAK SZIP STUDIO – działalność fotograficzna;
- Wojciech Różański FIRMA USŁUGOWA "RÓŻA" - działalność taksówek osobowych;
- Józef Kurowski Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe "ELSAL" – stacja naprawy pojazdów;
- Lidia Uchman "KAMA" – sklep internetowy;
- Grażyna Kurowska - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe "INTER-DRINK" - produkcja wód mineralnych i pozostałych wód butelkowanych ;
- Grażyna Kurowska - Stacja Kontroli Pojazdów;
- Piotr Czarnecki RATMED – działalność pogotowia ratunkowego;
- Damian Bałakut STAL-KUT - naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych;
- Tomasz Kamiński – wykończeniowe roboty budowlane;
- Danuta Bednarczuk – agroturystyka.

3.6.2. Rolnictwo

Powierzchnia administracyjna Gminy Werbkowice to w przeważającej części użytki rolne. Zajmują one powierzchnię 15 655 ha, co stanowi 83% powierzchni gminy. Z tego przeważająca część - 12 251 ha to grunty orne. W klasach bonitacyjnych od I do III kl. sklasyfikowano 69,1% gruntów ornych w Gminie. W większości miejscowości grunty orne stanowią ponad 50% wszystkich gruntów. Gmina Werbkowice to gmina rolnicza (w przeważającej części). Gmina charakteryzuje się dobrymi i bardzo dobrymi glebami. Wśród gruntów ornych przewagę stanowią kompleksy pszenicy bardzo dobrej i pszenicy dobrej, zaliczane do czarnoziemów właściwych, czarnoziemów zdegradowanych, gleb brunatnych właściwych i brunatnych wylugowanych.

Przedstawione powyżej dane wskazują bezpośrednio na rolniczy charakter gminy, w tym miejscowości Terebiniec.

Struktura gospodarstw rolnych według wielkości w Gminie Werbkowice

do 1 ha włącznie	powyżej 1ha do 5 ha	od 5ha do mniej niż 10 ha	od 10ha do mniej niż 15 ha	15 ha i więcej	ogółem
497	578	582	262	178	2097

Struktura gospodarstw rolnych według wielkości w miejscowości Terebiniec

do 1 ha włącznie	Powyżej 1 ha do 2 ha	Od 2 ha do mniej niż 5 ha	Od 5 ha do mniej niż 15 ha	15 ha i więcej	ogółem
44	17	23	25	2	111

3.7. Kapitał ludzki

3.7.1. Rada Sołecka

Radzie Sołeckiej przewodniczy Sołtys – Pani Jadwiga Krawczyk. W skład Rady wchodzi: Pan Roman Bednarczuk, Pan Janusz Psionka, Pan Czesław Stokłosa.

Do zadań Rady należy:

- organizowanie wspólnych prac na rzecz miejsca zamieszkania, zwłaszcza w zakresie upowszechniania kultury, rozwijanie pomocy społecznej, utrzymania porządku publicznego i czystości, a także dysponowanie zgromadzonymi w budżecie gminy środkami przeznaczonymi dla Sołectwa określając sposób ich wykorzystania;
- kształtowanie odpowiednich warunków współżycia mieszkańców;
- zapewnienie udziału mieszkańców w rozpatrywaniu spraw socjalnych, kulturalnych, sportu, wypoczynku.

3.7.2. Koło Gospodyń Wiejskich

KGW w Terebińcu założone zostało 4 marca 2008 r. pod nazwą "Współczesne Dziedziczki". Należy do niego 17 pań.

Koło organizuje różnego rodzaju zajęcia, pokazy, szkolenia oraz kursy, min.: kurs wekowania i przerobów mięsa, marynat; szkolenia z zakresu warzywnictwa, higieny, racjonalnego odżywiania, pieczenia ciast, dekorowania potraw, znaczenia kobiet w życiu społecznym; pokazy kroju, szycia, robót ręcznych, a także gotowania, pieczenia, przygotowywania niepospolitych potraw, pączków oraz tortów. Panie z KGW organizują spotkania interakcyjne przy kiszeniu kapusty, Choinkę dla dzieci, Dzień Kobiet, zakończenie wakacji dla dzieci i młodzieży oraz inne imprezy integracyjne. Koło Gospodyń uczestniczy w dożynkach parafialnych i gminnych, podczas których panie prezentują naszą rodzimą, regionalną twórczość. Obrazuje ona naszą kulturę, język – miejscową gwarę, styl życia, a często eksponuje zalety i piętnuje wady społeczności.

4. Opis obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającego nawiązaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne

Obszar zlokalizowany jest w centrum Terebińca, przy drodze powiatowej nr 3416L i nr 3424L oraz drodze gminnej nr 111256. W obrębie wskazanego obszaru znajdują się najważniejsze punkty w miejscowości o znaczeniu kulturowym

i religijnym. Zalicza się do nich świetlicę oraz przydrożne krzyże i figurkę. Świetlica położona jest po drodze powiatowej nr 3416L, oddalona jest od niej o około 100 m. Przedstawiony powyżej obszar ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne pełni funkcję centrum, czyli obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającego nawiązaniu kontaktów społecznych.

Niestety jak wynika z analizy przedstawionej w powyższym dokumencie, teren ten wymaga niezbędnej interwencji naprawczej. W pierwszej kolejności dotyczyć będzie remontu świetlicy wraz z wykonaniem instalacji technicznej wodociągowej i kanalizacyjnej oraz utwardzeniem terenu. W przyszłości niezbędna będzie także rozbudowa przyległego do niej terenu, w tym budowa infrastruktury sportowej. Niezbędne i konieczne jest ich przystosowanie do obecnych potrzeb infrastruktury technicznej, a także funkcjonalnych. Odnowa budynku świetlicy oraz przyległego do niej terenu w sposób przyjazny mieszkańcom i turystom wytworzy zorganizowaną przestrzeń wspólną i powiąże ją z pozostałymi znaczącymi elementami miejscowości i ciągami komunikacyjnymi. Uzupełni ofertę miejscowości, tworząc infrastrukturę nie tylko dla dzieci i ich rodziców, ale osób starszych oraz niepełnosprawnych. Będzie to też miejsce wytchnienia dla turystów korzystających z atrakcji turystycznych na terenie miejscowości, jak i całej Gminy. Funkcjonalność świetlicy, jej przystosowanie do pełnienia swoich zadań kładzie także potrzebę działań poprawczych, tak aby mieszkańcy, goście - w tym turyści odwiedzający miejscowość, mogli spotykać się na imprezach kulturalnych oraz sportowych integrujących społeczność. Przedsięwzięcie zapoczątkuje realizację wspólnych działań mieszkańców na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi.

Dostępność obszaru:

- dostępność mobilna: droga powiatowa nr 3416L i droga powiatowa nr 3424L, droga gminna nr 111256;
- dostępność piesza: brak ciągów pieszych wzdłuż drogi, wykorzystywane są pobocza.

Rysunek 20: Wizualizacja obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającego nawiązaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne ujęte z lotu ptaka.

Dane i potrzeby zamieszczone w opisie uzupełnione są innymi zapisami ww. dokumencie m. in. w pozycji "Struktura przestrzenna miejscowości", "Obiekty i tereny" oraz "Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną", stanowią komplementarną całość opisu miejscowości, jej charakterystyki i potrzeb.

5. Analiza SWOT – mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń

Wszystkie czynniki, zjawiska i procesy wpływające na skalę oraz tempo rozwoju społeczno–gospodarczego danej jednostki można podzielić na zewnętrzne (zmiany zachodzące w otoczeniu) i wewnętrzne. Klasycznym narzędziem stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych w tzw. analizie SWOT. Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza: S – Strengths (silne strony), W – Weaknesses (słabości, czyli słabe strony), O – Opportunities (możliwości, szanse), T – Threats (zagrożenia). Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie (usystematyzowanie) informacji o potencjale

rozwojowym miejscowości oraz o dostrzeganych barierach. Jednocześnie, zwraca uwagę na pojawiające się zewnętrzne szanse i zagrożenia.

W opracowaniu skoncentrowano się na ocenie wewnętrznych zasobów miejscowości Terebiniec, atutów i problemów, a także relacji między tymi elementami. Uwarunkowania zewnętrzne, które pozostają niezależne od decyzji władz Sołectwa, w istotny sposób determinują rozwój danej społeczności, a wpływ ten może być pozytywny lub negatywny. Władze sołectwa mogą jedynie monitorować zmiany zachodzące w jej otoczeniu, co pozwoli na identyfikację istniejących oraz przyszłych szans i zagrożeń rozwoju i zminimalizuje wpływ ewentualnych, negatywnych skutków. Znajomość uwarunkowań miejscowości Terebiniec umożliwia podjęcie działań sprzyjających rozwojowi potencjału miejscowości i wykorzystaniu nadarzających się okazji.

5.1. Mocne strony

- dobry klimat;
- podstawy bazy turystycznej;
- położenie geograficzne;
- rolnictwo;
- integracja społeczeństwa;
- doświadczenie w organizowaniu imprez;
- dobre warunki do rozwoju agroturystyki;
- dziedzictwo kulturowe;
- aktywna i otwarta społeczność;
- sieć wodociągowa;
- walory krajobrazowo-turystyczne.

5.2. Słabe strony

- zły stan dróg dojazdowych;
- zły stan infrastruktury społecznej (świetlica, teren około świetlicowy);
- niedostatecznie rozwinięta i niewypromowana turystyka;
- brak kanalizacji;
- brak ofert na zagospodarowanie wolnego czasu dla mieszkańców wsi w tym

- dla dzieci i młodzieży;
- brak placu zabaw;
- niezadowalająca estetyka miejscowości;
- brak lamp oświetleniowych;
- brak ciągów pieszych;
- brak szansy dla rozwoju młodych ludzi.

5.3. Szanse

- remont lub budowa obiektów rekreacyjnych, wypoczynkowych i terenów zielonych;
- wzrost atrakcyjności związany z rozbudową lokalnej infrastruktury;
- dobre warunki do zamieszkania i codziennego użytku;
- rozwój turystyki-agroturystyki;
- uzupełnienie oświetlenia;
- budowa infrastruktury kanalizacyjnej;
- rozwój rolnictwa;
- rozwój sektora usług i drobnej wytwórczości;
- możliwość uzyskania środków ze źródeł zewnętrznych (np. PROW);
- możliwość pozyskania inwestorów w zakresie rozbudowy zaplecza turystycznego.

5.4. Zagrożenia

- pogarszające się warunki bytowe społeczeństwa;
- postępujące rozwarstwienie materialne społeczeństwa;
- zanieczyszczenie środowiska;
- migracja młodzieży;
- utrzymujące się na wysokim poziomie bezrobocie;
- ograniczona możliwość kształcenia ludzi młodych;
- ograniczenie rynku zbytu produktów rolnych;
- postępujące rozwarstwienie materialne społeczeństwa;
- brak możliwości finansowych na realizację inwestycji infrastrukturalnych

- i programów rozwojowych;
- polityka gospodarcza i podatkowa państwa.

Rezultaty realizacji Planu Odnowy Miejscowości Terebiniec na lata 2014 - 2021

Rozwój miejscowości Terebiniec będzie realizowany w oparciu o koncepcję wielofunkcyjności. Korzyści, jakie uzyskają beneficjenci końcowi bezpośrednio po zakończeniu realizacji projektów, są wielopoziomowe i przyczynią się przede wszystkim do zwiększenia jakości życia mieszkańców Sołectwa Terebiniec, jak również Gminy Werbkowice. Nastąpi rozwój i poprawa lokalnej infrastruktury, wzmocnienie ekonomiczne istniejących podmiotów rolnych i poza rolnych, wzmocnienie atrakcyjności turystycznej i uwypuklenie walorów krajobrazowych i historycznych miejscowości i jej okolic, poprawa standardu usług świadczonych na rzecz „czasu wolnego”, poszerzenie i wzbogacenie oferty rekreacyjnej dla turystów i lokalnej społeczności.

Podsumowanie

- nowoczesna wieś położona w pobliżu gminnych i powiatowych centrów lokalnych;
- wieś zagospodarowana gospodarczo;
- wieś posiadająca wspaniałą historię i tradycję;
- wieś nastawiona na rozwój;
- wieś wyposażona w infrastrukturę techniczną (m.in. odpowiedni stan ciągów jezdnych i pieszych, parking przy świetlicy);
- wieś wyposażona w infrastrukturę społeczno - kulturalną, rekreacyjną (świetlica, plac zabaw);
- wieś inwestująca w dzieci i młodzież - posiadająca dobre zaplecze oświatowe, kulturalne, sportowo-rekreacyjne.

6. Planowane zadania inwestycyjne

Opisane zadania zostały przedstawione zgodnie z kolejnością ustaloną w rankingu przez grupę mieszkańców na zebraniach wiejskich. Opis przedsięwzięć

zawiera podstawowe potrzeby zasygnalizowane przez uczestników zebrań, które mogą ulec zmianie na etapie projektowania i stosowania konkretnych rozwiązań technicznych. Przedstawione budżety przedsięwzięć są kwotami szacunkowymi i mogą również ulec zmianie z chwilą przystąpienia do realizacji wyznaczonego zadania.

6.1. Zadanie 1

Nazwa zadania:

"Remont świetlicy w miejscowości Terebiniec"

Cel zadania:

Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez stworzenie korzystnych warunków do wszechstronnego rozwoju społeczności w oparciu o remont budynku świetlicy w miejscowości Terebiniec, a następnie udostępnienie obiektu społeczności lokalnej i turystom /jako miejsca działań społeczno – kulturalnych i rekreacyjnych/.

Celami częściowymi są:

- podniesienie atrakcyjności miejscowości pod względem społecznym, kulturalnym i turystycznym;
- zaspokojenie potrzeb społecznych, kulturalnych i turystycznych, a także rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowania dziedzictwa kulturowego;
- poprawa warunków i standardów życia mieszkańców Terebińca.

Obszar planowanej inwestycji usytuowany jest w centrum miejscowości Terebiniec w gminie Werbkowice. Budynek świetlicy znajduje się na działce nr 102/1 i 102/2 (stanowi własność Gminy Werbkowice).

Budynek pochodzi z ok. XIX wieku, kiedy to stanowił część założenia dworsko- parkowego. W późniejszym czasie był wiele razy modyfikowany i przebudowywany, przez co mocno zniszczono jego zabytkowy charakter. Budynek jest założony na planie prostokąta o wym. 24,94 x 9,31m. Powierzchnia zabudowy wynosi 258 m². W późniejszym czasie wykonano od strony północnej i południowej dobudówki. Dach został przebudowany został w latach 60/70 dwudziestego wieku, łącznie z wymianą konstrukcji więźby dachowej na konstrukcję z wiązarów

dachowych z desek, przez co budynek całkowicie zatracił znamiona budynku dworskiego. Obecnie budynek został dostosowany do pełnienia funkcji świetlicy wiejskiej.

Działka 102/1 jest zagospodarowana i znajduje się na niej:

- budynek świetlicy: budynek wolno stojący, parterowy, niepodpiwniczony, wykonany w technologii tradycyjnej, murowanej, oparty na planie na rzucie prostokąta, przekryty dachem dwuspadowym z płyt falistych azbestocementowych, bez poddasza użytkowego. Konstrukcja dachu wykonana jest z drewnianych wiązarów dachowych.

Dodatkowo na działce znajduje się:

- sieć energetyczna i przyłącze energetyczne napowietrzne do budynku;
- zjazd publiczny z drogi publicznej;
- przyłącze wodociągowe z sieci;
- studnia;
- przyłącze wodociągowe ze studni.

Obiekt posiada 9 pomieszczeń wyodrębnionych z niezależnych części składowych – sala główna, zaplecze kuchenne, kuchnia, 4 pomieszczenia gospodarcze, sala spotkań i wiatrołap.

Budynek wyposażony jest w instalację elektryczno-oświetleniową i gniazd wtykowych. Instalacja elektryczna jest w złym stanie i należy ją wymienić.

Głównym przedmiotem inwestycyjnym projektu są nakłady na remont w zakresie przedstawionym poniżej.

W zakresie robót budowlanych:

- elewacyjne roboty towarzyszące- rusztowania;
- drobne roboty rozbiórkowe i demontażowe;
- rozebranie dobudówki- el. północna;
- roboty murarskie i betoniarskie;
- rama żelbetowa;

- remont podłóg i posadzek;
- wykonanie schodów wejściowych w miejsce wiatrołapu;
- konstrukcje stalowe;
- roboty okładzinowe;
- remont dachu- roboty rozbiórkowe;
- remont więźby dachowej;
- impregnacja elementów więźby dachowej;
- pokrycie dachu;
- roboty blacharskie;
- remont istniejących i wykonanie nowych sufitów podwieszanych;
- docieplenie stropów;
- roboty tynkarsko- malarskie;
- stolarka okiennie- drzwiowa;
- docieplenie;
- detale;
- elementy wyposażenia łazienki dla osób niepełnosprawnych;
- dojścia do budynku o naw. z kostki betonowej;
- opaska odwadniająca;
- wywóz materiałów z rozbiórki;
- świadectwo energetyczne;

W ramach robót elektrycznych:

- roboty demontażowe;
- zasilanie rozdzielnic tb1;
- zasilanie rozdzielnic tb2;
- zasilanie rozdzielnic tb3;
- wykucie bruzd i ich zaprawienie;
- instalacja oświetleniowa;
- instalacja gniazdowa 230v;
- instalacja siłowa kuchni i sceny;
- instalacja odgromowa 1;

- wyposażenie rozdzielnic tb1;
- wyposażenie rozdzielnic tb2;
- wyposażenie rozdzielnic tb3;

W ramach robót sanitarnych:

- instalacja wodociągowa;
- instalacja kanalizacyjna;
- przyłącze kanalizacyjne wraz ze zbiornikiem bezodpływowym;
- wentylacja.

Przeprowadzona szczegółowa analiza stanu technicznego obiektu wykazała znaczne zużycie techniczne budynku, a także brak przystosowania i niedobory w jego infrastrukturze i wyposażeniu techniczno-użytkowym oraz niedostosowanie terenu około obiektowego do użytku społecznego. Stwierdzono konieczność realizacji prac remontowo-budowlanych. Budynek nie posiada zaplecza sanitarnego. Pomieszczenia wymagają modernizacji i dostosowania ich do pełnienia funkcji turystyczno-społeczno-kulturalnych. Niedostatecznie rozwinięta i nieprzystosowana infrastruktura turystyczno-społeczno-kulturalna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszaru miejscowości. Słaby stopień rozwoju infrastruktury wiejskiej nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności oferty kulturalnej dla mieszkańców wsi. Natomiast oferta turystyczna miejscowości jest nad wyraz bogata /poparta powyższym opracowaniem/, ale mało dostępna. Przeszkodą w jej dostępie jest brak miejsca informacyjno-edukacyjnego dla turystów, a takim miejscem bezsprzecznie byłaby świetlica z jej nową infrastrukturą. Planowane jest, aby turyści odwiedzający okolice mogli korzystać ze świetlicy, nie tylko jako miejsca odpoczynku i relaksu, ale i miejsca, w którym mogą się odświeżyć, skorzystać z pomieszczeń kuchennych w celu przygotowania posiłków i gorących napoi. Takie możliwości świadczone nieodpłatnie pozwolą zatrzymać potencjalnego turystę w miejscowości na dłużej niż kilka godzin, a założyć można, że na cały dzień. Samorząd Gminy wspólnie ze środowiskami lokalnymi podejmuje działania pozwalające na odpowiednie zaspokojenie potrzeb społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych mieszkańców wsi, a także potrzeb turystycznych dla przyjezdnych gości. Podjęcie

działania inwestycyjnego służy mobilizacji lokalnej społeczności i pobudzeniu aktywności do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia w swojej miejscowości.

Realizacja zadania (zapewnienie odpowiednich warunków) pozwoli mieszkańcom wsi na funkcjonowanie i poszerzenie aktywnej działalności społeczności (zaspokojenie potrzeb turystycznych, społecznych, kulturalnych, rekreacyjnych) w ramach formalnych i nie formalnych grup (w budynku ma siedzibę Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich, odbywają się zebrania wiejskie, imprezy integracyjne społeczności Terebiniec). Projekt ma również za zadanie poprawę wizerunku miejscowości oraz poprawę estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej.

Po zakończeniu zadania, rola świetlicy jako miejsca wypoczynku /w tym dla turystów/ i życia społeczno-kulturalnego wsi zostanie wykorzystana z lepszym skutkiem. Ponieważ w miejscowości Terebiniec jest wiele ciekawych atrakcji turystycznych, a sami mieszkańcy są aktywnymi społecznikami, trzeba zadbać jedynie o odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie. Jeśli pomyślimy o świetlicy jako o przyjaznej przestrzeni dla aktywnych grup z naszej miejscowości, dla gości z zewnątrz-turystów, i spróbujemy tę przestrzeń jak najbardziej przystosować do różnych potrzeb tych grup, to świetlica będzie uzasadniać swój byt. Realizacja projektu uwzględnia realizację zadań na rzecz szeroko pojętego rozwoju społeczeństwa wiejskiego. Wszelkie działania prowadzone w ramach funkcjonowania jednostki świetlicowej będą zapobiegały pogłębianiu bierności i bezradności społecznej wobec trudnych sytuacji życiowych, otworzą drogę do szerokiej konsolidacji społeczeństwa i jego rozwoju w aspekcie społecznym, turystycznym i kulturalnym. Koniecznym działaniem jest więc pozyskanie funduszy na wyremontowanie budynku i wyposażenie go w odpowiednią infrastrukturę pod kątem potrzeb różnych grup społeczności.

Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania
2014-15	236 000 zł - zadanie 80% dofinansowane przez Europejski Fundusz Rolny z PROW – Oś 4 Leader, działanie: Odnowa i rozwój wsi, pozostałe jako wkład własny Gminy Werbkowice.

6.2. Zadanie 2

Nazwa zadania:

Utwardzenie dróg gminnych w miejscowości Terebiniec.

Cel zadania:

Inwestycja ma na celu poprawę bezpieczeństwa komunikacyjnego oraz poprawę warunków przejazdu.

Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania.
2014-21 /corocznie/	Średnio 7.000 zł - Środki własne sołectwa, środki własne gminy, podmioty prywatne.

6.3. Zadanie 3

Nazwa zadania:

Organizowanie imprez kulturalno-rekreacyjnych, pikników, festynów przy/w świetlicy w Terebińcu.

Cel zadania:

Organizowanie imprez ma na celu kultywowanie tradycji i integrację społeczności lokalnej, a także umożliwić aktywne spędzenie wolnego czasu.

Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania.
2014-21 /corocznie/	Ok. 1200 zł rocznie - Środki własne sołectwa, środki własne gminy, podmioty prywatne.

6.4. Zadanie 4

Nazwa zadania:

Doposażenie i wymiana doposażenia świetlicy wiejskiej w Terebińcu.

Cel zadania:

Przygotowanie nowo wyremontowanej świetlicy wiejskiej do prowadzenia funkcji społeczno-kulturalnych, sportowych oraz edukacyjnych. Świetlica wiejska

wyposażona w niezbędny sprzęt posłuży jako otwarte miejsce spotkań mieszkańców sołectwa oraz wszystkich innych chętnych osób zamieszkałych na terenie działania gminy i przyjezdnych turystów. Wyposażenie umożliwi łatwiejszą organizację spotkań tematycznych, szkoleń i warsztatów itp.

Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania.
2014-21 /corocznie/	Ok.1200 zł - Środki własne sołectwa, środki własne gminy, podmioty prywatne.

6.5. Zadanie 5

Nazwa zadania:

Budowa altanki i placu zabaw przy świetlicy.

Cel zadania:

Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez realizację działań mających na celu kształtowanie obszaru przestrzeni publicznej.

Zadanie inwestycyjne wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców wsi, poprawi podstawową niezbędną infrastrukturę miejscowości, uporządkuje przestrzeń publiczną, podniesie poziom bezpieczeństwa.

Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania.
2019-2021 /corocznie/	7.000 zł - Środki własne sołectwa, środki własne gminy, podmioty prywatne.

6.6. Zadanie 6

Nazwa zadania:

Budowa parkingu przy świetlicy.

Cel zadania:

Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez realizację działań mających na celu kształtowanie obszaru przestrzeni publicznej.

Zadanie inwestycyjne wpłynie na podniesienie poziomu bezpieczeństwa, poprawi

warunki życia mieszkańców wsi, poprawi podstawową niezbędną infrastrukturę miejscowości, uporządkuje przestrzeń publiczną. Brak parkingu naraża użytkowników dróg na niebezpieczeństwo kolizji i wypadków drogowych. Zbudowanie parkingu podniesie estetykę miejscowości.

Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania.
2015-17 /corocznie/	7.000 zł - Środki własne sołectwa, środki własne gminy, podmioty prywatne.

6.7. Zadanie 7

Nazwa zadania:

Zakup krzewów ozdobnych i drzewek oraz utrzymanie zieleni przy świetlicy.

Cel zadania:

Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez realizację działań mających na celu kształtowanie obszaru przestrzeni publicznej.

Zadanie inwestycyjne ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców miejscowości poprzez podniesienie walorów estetycznych obiektu.

Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania.
2014-2021 /corocznie/	Ok. 500 zł - Środki własne sołectwa, środki własne gminy, podmioty prywatne.

6.8. Zadanie 8

Nazwa zadania:

Ogrodzenie placu świetlicy.

Cel zadania:

Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez realizację działań mających na celu kształtowanie obszaru przestrzeni publicznej. Zadanie inwestycyjne wpłynie na podniesienie poziomu bezpieczeństwa, poprawę warunków życia mieszkańców wsi, poprawi podstawową niezbędną infrastrukturę miejscowości, uporządkuje przestrzeń publiczną.

Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania.
2017-2019 /corocznie/	Ok. 2 000 zł - Środki własne sołectwa, środki własne gminy, podmioty prywatne.

7. Wdrożenie i monitorowanie planu

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Werbkowice. Wdrożenie Planu zaleca się Wójtowi Gminy Werbkowice, Radzie Sołectkiej miejscowości Terebiniec oraz Sołtysowi wsi Terebiniec. Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania, polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty. W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy w Werbkowicach oraz Rada Sołectwa Terebiniec, zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Terebiniec. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołectka.

Lp.	Zadanie	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Przedłożenie projektu planu odnowy miejscowości Terebiniec przedstawicielom Zebrania Wiejskiego	Rada Sołectka	marzec 2014
2.	Uchwalenie planu odnowy miejscowości Terebiniec przez Zebranie Wiejskie	Zebranie Wiejskie	kwiecień 2014
3.	Opracowanie dokumentacji technicznych ze szczególnym uwzględnieniem projektów i zadań mogących uzyskać wsparcie z funduszy strukturalnych	Wójt	Odpowiednio przed planowanym naborem wniosków 2014-2021
4.	Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z harmonogramem przyjętym w planie odnowy miejscowości Terebiniec	Wójt, Rada Sołectka	2021

Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno-gospodarczą na skutek zdarzeń wcześniej nie przewidywalnych lub z innych ważnych powodów Plan Odnowy Miejscowości Terebiniec może zostać skorygowany w każdym z jego rozdziałów, o ile wniosek z uzasadnieniem złoży każdy z członków Rady Sołeckiej na ręce Przewodniczącego Rady Sołeckiej. Wniosek taki Przewodniczący Rady Sołeckiej poddaje procedurze uchwalania dokonywanego przez Zebranie Wiejskie i zatwierdzania przez Radę Gminy w formie uchwały.